

Fabra escriu el sainet de l'Estatut

Si Josep Bernat i Baldoví fóra viu, hauria trobat la setmana passada un bon argument per a escriure un d'aquells sainets que l'han fet passar a la posteritat. Molt probablement l'escriptor de Sueca hauria trobat ben inspirador el poti-poti que a València es va organitzar amb les súpliques a correu del PP valencià al govern Rajoy, les enganyifes als grups de l'oposició i els viatges amb destí incert en AVE a Madrid. Deslleialtat, equívocs, presses, traïcions, incerteses... haurien fet les delícies de Bernat i Baldoví, per més que el tot plegat va succeir a causa d'un tema tan obtús com la reforma de l'Estatut valencià. El Partit Popular d'Alberto Fabra, però, amb el seu posicionament va aconseguir convertir un tràmit parlamentari quasi burocràtic en un sainet polític digne de passar a la història. L'episodi, més enllà de l'anècdota, manifesta una volta més la debilitat d'Alberto Fabra dins el seu partit i prorroga la ja tradicional genuflexió dels governants de València envers els designis de Madrid. Si algú tenia dubtes de la validesa del judici del comte duc d'Olivares, allà pel segle XVII, quan va dir que "els valencians són molls", dimarts passat van quedar esvaïts.

El passatge que es va viure la setmana passada evidencia que res no ha canviat per a Alberto Fabra, a pesar del parèntesi estiuenc. El de Castelló va marxar de vacances sabent-se qüestionat pels membres del seu mateix partit, i ha retornat al Palau comprovant que el seu lideratge continua en la corda fluixa. La reforma de l'Estatut, que havia de garantir una inversió en els Pressupostos Generals de l'Estat equivalent al pes demogràfic i que havia estat promoguda pel Partit Popular, li ha esclatat a la cara amb el curs polític acabat d'estrenar i amb el debat de política general encara pendent de celebració (serà els dies 24 i 25 d'aquest mes).

Una revisió interrompuda. La reforma fou impulsada a principis de 2011, quan el timó del Partit Popular encara el duia Francisco Camps i a Madrid el

Fabra signa al llibre d'honor de l'Ajuntament de València.

El Partit Popular ha renunciat a millorar les inversions estatals al País Valencià mitjançant una reforma de l'Estatut que els mateixos conservadors van aprovar quan Francisco Camps era president. L'episodi ha retratat la submissió d'Alberto Fabra als dictats de Madrid i ha posat de manifest els problemes interns dels conservadors valencians.

govern de José Luis Rodríguez esgotava els seus darrers mesos al poder. La revisió suposava incorporar una disposició addicional per la qual es vinculaven les inversions dels Pressupostos Generals de l'Estat al pes de la població. Al capdavant, la clàusula tampoc no era res nou: les últimes revisions dels estatuts de Catalunya, Andalusia i Aragó incloïen una mesura idèntica. Davant l'opinió pública, l'executiu de Camps es va esforçar a vendre aquesta clàusula com una oportunitat per a posar fi al menys-teniment que, tradicionalment, havia mantingut Madrid envers el País Valencià. Tanmateix, el canvi estatutari servia també al president de la Generalitat per a presentar batalla al govern socialista, erigint els de la gavina, una volta més, en els defensors dels interessos dels valencians. "Zapatero ens maltracta", era la màxima que residia darrere de la maniobra. La reforma s'aprovà el 8 de març de 2011 amb els vots a favor de tots els grups polítics valencians amb l'excepció d'Esquerra Unida, que es va abstenir, després que les seues esmenes foren rebutjades. La bancada popular va celebrar l'aprovació posant-se dempeus i aplaudint. La incorporació de la disposició addicional, havia dit uns instants abans el diputat popular David Serra, comportaria "canvis importants per a la política econòmica i d'inversions" del Consell.

Amb el llum verd de les Corts Valencianes, la reforma havia de superar encara el tràmit d'aprovació al Congrés dels Diputats. I en aquest punt és on la reforma ha encallat. Però no ho ha fet tant per l'obstrucció del Parlament espanyol com per la indolència dels polítics conservadors valencians. En els dos anys i mig que han transcorregut des de l'aprovació a les Corts fins ara el debat al Parlament espanyol s'ha hagut de suspendre en tres ocasions. La primera volta que es va ajornar fou l'abril de 2011, ja que, com la cita va coincidir amb la campanya per a les eleccions autonòmiques, les Corts ja havien estat dissoltes. La segona fou un any més tard. En aquella ocasió, el Partit Popular havia designat com a ponent el síndic popular, Rafael Blasco, però la dimissió d'aquest per la seua imputació en el *cas Cooperació* va servir d'excusa als de la gavina per a tornar a demanar l'ajornament, per

a desesperació de la resta dels grups polítics.

Una clàusula bumerang. Darrere la coartada de les formalitats, però, s'hi amagava la incomoditat que per al PP genera la reforma en l'actual escenari polític. A València, Francisco Camps, l'impulsor de la reforma, ha estat substituït per un Alberto Fabra que es dedica a gestionar una administració en fallida; i a Madrid, l'inquilí de la Moncloa és Mariano Rajoy i no Rodríguez Zapatero. L'argument de la discriminació, que tan bé funcionava quan els del puny i la rosa estaven instal·lats al poder, ja no funciona per al PP valencià ara que el destinatari de la queixa és del mateix partit. És per això que durant aquests últims mesos des del PP valencià han tractat de silenciar la qüestió, conscients com eren que a Madrid no volen ni sentir parlar de reivindicacions autonomistes i menys encara si aquestes porten aparellades demandes econòmiques.

Tanmateix, el calendari parlamentari ha anat avançant fins al passat 10 de setembre. En aquesta data s'havia fixat que a la Carrera de San Jerónimo s'iniciara la tramitació de la revisió. En concret, el que es votava era només la presa en consideració, tret de sortida per a qualsevol iniciativa d'aquesta mena. Fóra com fóra, el tràmit obligava

"No podem ser ostatges de les servituds orgàniques dels polítics i els seus partits", es lamenta un empresari

a retratar-se els partits polítics. I és en aquest punt quan Alberto Fabra va començar a perdre els nervis. El president de la Generalitat havia passat la setmana anterior tractant de convèncer Gènova que donaren llum verd a la reforma. Aprofitant que s'havia celebrat a Gandia l'escola d'estiu del PP i que per allí havien circulat els principals capítols conservadors, Fabra havia esmerçat tots els seus esforços a superar les reticències populars envers la iniciativa parlamentària.

Al capdavant, en els dos últims anys l'equip d'Alberto Fabra ha convertit la qüestió de l'infrafinançament i la manca de recursos procedents de Madrid en

l'eix al voltant del qual ha sostingut tot el seu argumentari per a justificar la precària situació econòmica de les arques públiques autonòmiques. "La Generalitat no paga perquè pateix una discriminació històrica en matèria d'inversions i finançament", ha estat el mantra amb què el govern Fabra ha bombardejat darrerament. D'aquesta realitat s'ha impregnat la classe empresarial (cada volta més reivindicativa en aquesta matèria) però també altaveus mediàtics que fins ara havien romàs completament aliens i, cada volta més, l'opinió pública. En aquest context, renunciar a la possibilitat de millorar les inversions per la via d'una reforma estatutària semblava una incongruència.

Comença la funció. Fabra, però, ha topat amb la negativa del govern de Mariano Rajoy, que ha fet orelles sordes als precís del de Castelló. Dit això, el PP valencià es va veure obligat la setmana passada a fer una filigrana política per evitar-se el ridícul de veure com el PP a nivell estatal, amb la seua majoria absoluta, rebutjava la proposta de reforma que havien aprovat els col·legues valencians. En contra de la postura de la resta dels grups polítics, els conservadors valencians van pressionar el president del Congrés perquè ajornara el debat a propòsit de la reforma. Ho van fer per la via

de convocar a les Corts una reunió de la junta de síndics. Allí el PP es va servir de la seua majoria absoluta per a remetre al Parlament espanyol una sol·licitud del govern valencià on es demanava ajornar la discussió. Jesús Posada va accedir a ajornar la votació, però va donar via lliure perquè l'hemicicle acollira un minidebat. La concessió als grups de l'oposició –que reclamaven mantenir la votació– va brindar-los l'ocasió de carregar des de la tribuna d'oradors contra un Fabra que cada volta és més qüestionat des del carrer de Gènova. Mentre el diputat per Esquerra Unida, Ricardo Sixto, lamentava que el PP "force la mecànica parlamentària" per evitar el

Alberto Fabra, acompanyat de María Dolores de Cospedal, durant l'escola d'estiu del PP, que es va celebrar a Gandia.

Ni rastre del 'poder valenciano'

Fou Eduardo Zaplana qui, en la seua etapa com a president de la Generalitat (1994-2002), va encunyar l'expressió "poder valenciano", una entel·lequia amb la qual es referia a la pretesa influència dels *lobbies* polítics i econòmics indígenes a la capital espanyola. Amb ella, Zaplana perseguia marcar la diferència entre ell i Joan Lerma, un president a qui els populars retreien la seua feblesa reivindicativa mentre Barcelona i Sevilla vivien el seu particular èxtasi. Lerma –és cert– va anteposar en moltes ocasions l'obediència orgànica als interessos valencians, però els seus titubejos no són comparables amb les debilitats que Fabra ha mostrat fins ara davant Madrid.

El president de la Generalitat ha estat incapaç de convèncer Madrid perquè aprovara una reforma de l'Estatut que va en la línia del que ja contemplen tres estatus autonòmics més. I aquest no ha estat l'únic exabrupte que el de Castelló ha hagut de suportar. En els darrers Pressupostos Generals de l'Estat, el País Valencià va rebre una inversió un 35% menor que l'any anterior. A les Corts, Fabra va donar per fet que en el tràmit d'esmenes s'inclourien 140 milions més d'inversions. La partida, finalment, fou de 100.000 euros. També en matèria agrícola o d'infraestructures, el de Castelló ha hagut de veure com Gènova feia orelles sordes.

debat de l'Estatut, el líder del PSPV i també diputat, Ximo Puig, destacava com els populars valencians utilitzen les reivindicacions dels valencians segons la seua conveniència. Per la seua part, Joan Baldoví, de Compromís, fou contundent a l'hora de referir-se a la feblesa de Fabra: "El problema és que no tenim un president; tenim un governador civil que és dèbil i genuflex".

Oficialment, el PP s'escuda dient que hi ha pendent una altra reforma de

l'Estatut –la que contempla rebaixar el nombre de diputats de 99 a 72– i que resulta més raonable tramitar-les conjuntament. La realitat és, però, que la rebaixa en el nombre de parlamentaris no està ni tan sols aprovada, no compta amb el beneplàcit –imprescindible– de l'oposició i, molt possiblement, acabarà en aigua morta.

Siga com siga, el *sainet* de la reforma de l'Estatut ha contribuït a minar la credibilitat de Fabra davant Gènova.

Les pressions infructuoses a ministres i dirigents, les telefonades a corre-cuita al Parlament..., han molestat a Madrid, on el debat a propòsit de la continuïtat de Fabra és obert, fins al punt que la premsa ha començat a parlar del ministre José María Margallo –la filiació valenciana del qual es limita a tenir casa a Xàbia– com a hipotètic substitut. L'episodi tampoc no ha contribuït a millorar la percepció dels seus col·legues a València, que lamenten la imperícia a l'hora de gestionar aquest assumpte en un moment en què el final de l'hegemonia electoral del PP es veu més proper.

Un ninot de president. La negativa del PP a blindar les inversions per al País Valencià també ha creat desconcert en àmbits econòmics. Si bé cap dirigent no s'ha atrevit a dir-ho públicament, els empresaris no entenen que el mateix partit que ha brandat la bandera d'un repartiment de diners que consideren injust, ara claudique davant Madrid. "El que no pot ser és que s'anteposen els interessos del partit als de la Comunitat Valenciana", diu un empresari amb vinculacions directes amb la patronal. "Els valencians sempre acabem sent ostatsges de les servituds orgàniques dels polítics i els seus partits", hi afegeix. "Hem fet un ridícul espantós –assegura–. Com se suposa que ens han de tenir en compte a Madrid?"

Manuel Alcaraz, professor de dret constitucional de la Universitat d'Alacant, president de la Plataforma d'Iniciatives Ciutadanes i comentarista polític, creu que episodis com aquest passaran factura electoral al PP. Aquest partit, segons explica, ha basat durant tots aquests anys la seua estratègia a "aparèixer com el partit que millor defensa els interessos dels valencians. Però a hores d'ara el rei s'ha quedat nu i bona part dels valencians ho han detectat". L'ajornament del debat de reforma de l'Estatut "certifica la defunció del discurs del PP durant els últims anys". "Baldoví va dir que Fabra actuava com un governador civil –explica Alcaraz–. Jo aniria un poc més lluny: més que un governador, és un ninot que, a més, ni tan sols no serà indultat perquè a Madrid no el volen".

Violeta Tena